

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MİLLİ DEPOZİT MƏRKƏZİ**

**Emitentlərin CS/DR sistemindən
istifadə kitabçası**

BAKİ – 2018

“Təsdiq edilmişdir”

Azərbaycan Respublikasının

Milli Depozit Mərkəzinin

İdarə Heyətinin

_____ il tarixli qərarı

(_____ №-li protokol)

Sədr _____ A.Əliyev

Mündəricat

Sistem haqqında	2
Sistemə giriş.....	2
Parolun dəyişilməsi.....	4
Parolun bərpası.....	5
Emitentin Reyestrləri	6
Sistemdən çıxış	8

Sistem haqqında

17 fevral 2016-cı il tarixində Azərbaycanın qiymətli kağızlar bazarının bütün infrastruktur institutlarını birləşdirən, beynəlxalq miqyasda tətbiq olunan qabaqcıl texnologiyalara əsaslanan vahid sistem istifadəyə verilmişdir. Yeni vahid sistem funksionallıq, iş prinsipi və ticarət imkanları baxımından tam müasir sistem olmaqla bazar iştirakçılarında təhlükəsiz və yüksək sürətli yeni istiqamətlər yaratmışdır

Sistemə “Azərbaycan Qiymətli Kağızlar Bazarının Vahid Ticarət, Ticarət Sonrası və Nəzarət Sistemi” adı verilmişdir. Qısaca olaraq CETA abreviaturası istifadə olunur (oxunuş qaydası – [SETA], abreviaturanın açılışı – “Centralised Exchange Trading in Azerbaijan”, azərbaycanca – “Azərbaycan Mərkəzləşmiş Birja Ticarət Sistemi”)

CS/DR sistemi CETA-nin bir hissəsidir. Clearing–Settlement and Depository–Registrar azərbaycanca Klirinq–Hesablaşma və Depozitar–Reyestr saxlayıcı mənasına gəlir

Sistemdən istifadə zamanı yaranan problemlərə və suallara görə Milli Depozit Mərkəzinin (bundan sonra – MDM) texniki dəstək qrupuna support@mdm.gov.az ünvanına elektron məktub göndərməklə və ya 488-08-40 telefonuna zəng etməklə müraciət edilə bilər

Sistemə giriş

Emitentin səlahiyyətli olan şəxsi (bundan sonra – İstifadəçi) sistemdən istifadə etmək üçün ilk öncə MDM-ə müraciət edərək istifadəçi adı və parolu əldə etməli və ya istifadə edəcək Asan İmza məlumatlarını MDM-ə təqdim etməlidir

1. Sistemə girişi etmək üçün istifadəçi veb brauzer proqram təminatının (təvsiyyə edilən – Google Chrome proqram təminatının son versiyası) ünvan sətrinə <https://csdr.cmis.az:9080/index> daxil edir və aşağıdakı pəncərə açılır (Şəkil 1):

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MİLLİ DEPOZİT MƏRKƏZİ**

CSDR autentikasiya Asan İmza

İstifadəçi adı

Parol

Daxil ol

[Parolumu unutmuşam](#)

Şəkil 1

Qeyd: istifadəçi kitabçasında bu və bundan sonrakı şəkillərdə istifadə olunan bütün məlumatlar nümunə xarakterlidir

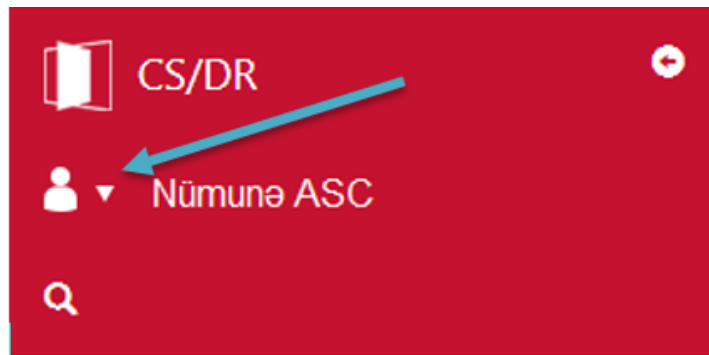
2. Əgər istifadəçi adı və parolu MDM-dən əldə edibsə, o zaman istifadəçi adı və parol yerinə əldə etdiyi məlumatları uyğun olaraq yazır. İstifadəçi sistemə “Asan imza” ilə daxil olacaqsa, o zaman “*Asan İmza*” hissəsinə daxil olaraq “Asan İmza” mərkəzindən verilən məlumatları daxil edəcək

Parolun dəyişilməsi

İstifadəçi MDM-dən əldə etdiyi istifadəçi adı və parolu ilə ilk dəfə sistemə daxil olduqda parolu dəyişməlidir. Bundan əlavə, istifadəçi təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə parolu hər 30 gündən bir dəyişməlidir

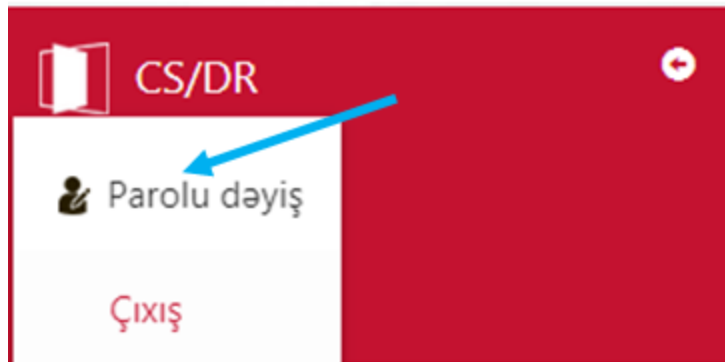
Parolu dəyişmək üçün istifadəçi:

1. Sistemə daxil oldandan sonra sol tərəfdə yuxarı hissədə yer alan hüquqi şəxsin adının yanındakı balaca ox işarəsinə basmalıdır (şəkil 2)

Şəkil 2

2. Oxa basdıqdan sonra "**Parolu dəyiş**" yazısı çıxacaq (Şəkil 3). İstifadəçi bura daxil olmalıdır

Şəkil 3

3. "**Parolu dəyiş**" hissəsinə daxil oldandan sonra istifadəçinin önünə aşağıdakı kimi pəncərə çıxacaq (Şəkil 4)

Parolu dəyiş

Cari parol:

Yeni parol:

Yeni parolu təsdiq et:

Göndər

Şəkil 4

4. İstifadəçi burada cari parol hissəsinə mövcud parolunu "*Yeni parol*" hissəsinə isə yeni parolunu daxil etməlidir. Sonrakı xanaya seçdiyi parolu təkrar daxil etməlidir. İstifadəçinin seçdiyi parol uzunluğu ən azı 8 simvol olmaqla, böyük hərf, kiçik hərf və rəqəmlərdən ibarət olmalıdır
5. İstifadəçi "*Göndər*" düyməsinə basaraq parolun dəyişilməsini təsdiq edir

Parolun bərpası

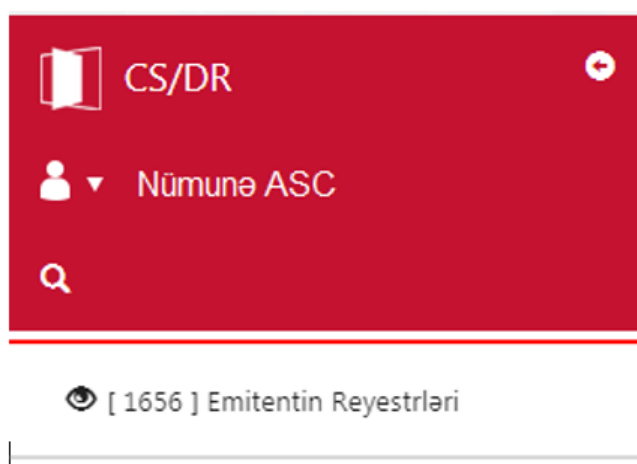
Parol istifadəçi tərəfindən unudulduğu təqdirdə:

1. İstifadəçi sistemə giriş səhifəsində "*Parolumu unutmuşam*" düyməsinə basmalıdır (şəkil 1). Sistem parolun dəyişilməsi üçün linki istifadəçinin qeydiyyat zamanı MDM-ə təqdim etdiyi elektron poçt ünvanına göndərəcək
2. İstifadəçi həmin linkə daxil olaraq yeni parolunu Sistemə tanıtmalıdır

Emitentin Reyestrləri

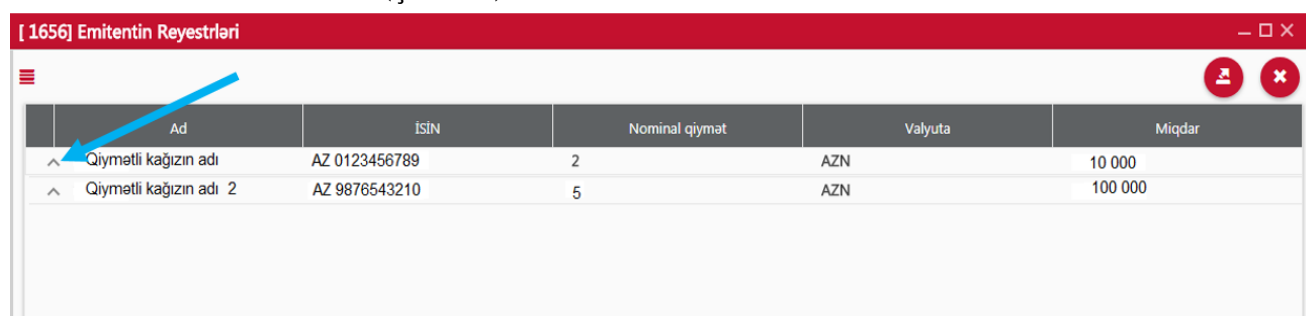
MDM-in emitentlər üçün yaratdığı interfeysdə emitent buraxdığı hər bir qiymətli kağız üzrə mülkiyyətçiləri və onlara məxsus qiymətli kağızın miqdarını əks etdirən siyahıya (bundan sonra – siyahı) baxa bilər. İstifadəçi siyahıya aşağıdakı qaydada baxa bilər:

1. Bunun üçün istifadəçi ilk olaraq "*Emitentin Reyestrləri*" pəncərəsini menyudan seçməlidir

Şəkil 5

2. Açılmış pəncərədə Emitentin buraxdığı qiymətli kağızlar siyahı şəklində əks olunur. İstifadəçi qiymətli kağızın adının qabağındakı Şəkil 6-da göstərilmiş oxa basmaqla qiymətli kağız mülkiyyətçilərinin reyestri barədə məlumatları əldə etmək bilər (Şəkil 7)

Ad	İSİN	Nominal qiymət	Valyuta	Miqdar
Qiymətli kağızın adı	AZ 0123456789	2	AZN	10 000
Qiymətli kağızın adı 2	AZ 9876543210	5	AZN	100 000

Şəkil 6

3. İstifadəçi Şəkil 7–də göstərilən oxu basaraq məlumatları Excel faylı şəklində əldə edə bilər

Ad	İSIN	Nominal qiymət	Valyuta	Miqdar				
Qiymətli kağızın adı	AZ0123456789	2	AZN	10 000				
Sıra nömrəsi	QK Mülkiyyətçisi	Sənəd göstəricilər	Ünvanı	Ümumi miqdarı	Öhdəliklə yüklənmiş	Faiz nisbəti	Telefon	Pin Kod/VOEN
1	Məmmədov Məmməd Mə	AZE1...	Bak...	1500	0	0.15	994702...	2j95...
2	İslamov İslam İslam	AZE1...	Bak...	700	0	0.07	050515...	4KU...
3	Əhmədov Əhməd Əhməd	AZE0...	Bak...	5000	0	0.5	051525...	67M...
4	Əkberov Əkber Məmməd	AZE3...	Şuşa...	700	0	0.07	050344...	AAA...
5	Kamilov Mənsur Nəcat	AZE7...	Bak...	2100	0	0.21	050210...	9876...

20 items per page 1 - 1 of 1 items

Şəkil 7

Aləti seçdikdən sonra istifadəçinin həmin alət üzrə görə biləcəyi məlumatlar aşağıdakılardır

1. **Sıra nömrəsi:** Siyahı üzrə sıra nömrəsidir
2. **QK mülkiyyətçisi:** Qiymətli kağız mülkiyyətçisinin (deponentin) fiziki şəxs olduqda – soyadı, adı, atasının adı; hüquqi şəxs olduqda – adı
3. **Sənəd göstəriciləri:** fiziki şəxs olduqda – şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin seriya və nömrəsi, hüquqi şəxs olduqda – dövlət qeydiyyatı haqqında məlumat
4. **Ünvanı:** Deponentin ünvanı
5. **Ümumi miqdarı:** Deponentə məxsus qiymətli kağızların sayı
6. **Öhdəliklərlə yüklənmiş:** Deponentə məxsus öhdəliklərlə yüklənmiş qiymətli kağızlarının sayı
7. **Faiz nisbəti:** Qiymətli kağız mülkiyyətçisinin sahib olduğu qiymətli kağızların həmin alət üzrə ümumi buraxılışın sayına olan nisbətinin faiz göstəricisi
8. **Telefon:** Deponentin telefon nömrəsi (olduqda)
9. **FİN kodu / VOEN:** Deponent fiziki şəxsdirsə şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin FİN kodu, hüquqi şəxsdirsə VÖEN–i göstərilir

Sistemdən çıxış

İstifadəçi işlərini yekunlaşdırdandan sonra məlumatlarının təhükəsizliyi baxımından sistemdən çıxış etməlidir. Bunun üçün istifadəçi aşağıda göstərilən (Şəkil 8) çıxış düyməsindən istifadə etməlidir

Şəkil 8